

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Razpust parlamenta — nove volitve.

Narodni poslanci so se sredi preteklega tedna zbirali v Beogradu, da bi začeli razpravo o državnem proračunu. Pa so se jim pred nosom zaprla vrata narodne skupščine. V sredo ob pol osmi uri zvečer je bil objavljen odlok o razpustu narodne skupščine in o razpisu novih volitev v narodno skupščino v nedeljo, 5. maja 1935. Novoizvoljena skupščina se bo sestala 3. junija 1935. Ta dogodek je prišel iznenada, toda ne nepričakovano. Ljudstvo širom naše države ga je težko pričakovalo ter ga pozdravilo z iskrenim veseljem. Če bi hoteli to veselje v procentih prebivalstva izraziti, bi smeli v vsi pravici reči: 98% vseh jugoslovanskih državljanov se veseli, 2% pa tvorijo tisti, ki kremžijo obraze.

In kdo so ti? To so člani JNS (Jugoslovanske nacionalne stranke), odnosno njeni voditelji. Zgodovina te stranke, ki je bila ustanovljena 15. decembra 1931 pod imenom Jugoslovanska radikalna kmetvska demokracija ter se je pozneje prelevila v Jugoslovansko nacionalno stranko, je zgodovina dobe v notranji politiki naše države, ki je državi in narodu v veliko škodo. Rezultat štiriletnega delovanja te stranke je: obubožanje kmetvskega stanu in vseh delovnih

slojev, nezadovoljstvo ljudstva, mržnja in nezaupanje.

JNSsarski voditelji so znali svojo samopašno, pravim ljudskim interesom škodljivo strankarsko politiko pokrivati s firmo jugoslovanstva ter so vsakega, ki ni hotel trobiti v njihov rog, razkričevali kot separatista, kot sovražnika jugoslovanstva, da celo kot sovražnika države. Takšno ravnanje ni samo izraz neizčrpne samopašnosti in ošabnosti, marveč tudi notranje hudobnosti. Ožigosati človeka kot protidržavni element samo zato, ker je proti kakšni stranki in njenemu delovanju: to je ne samo politično brezvestno in hudobno, marveč tudi državni ideji škodljivo. Ko se bo pisala zgodovina občinskih volitev v Sloveniji v oktobru 1933, se bo javno odkrila ne samo ta stran, marveč še tudi marsikatera druga stran morale JNS sarskih voditeljev in poglavarjev.

Nehvalevrednemu parlamentarnemu delovanju te stranke je vse hvale vredni razpust parlamenta napravil pravočasni konec. Politično ozračje se je znatno očistilo, ljudstvo je svobodnejše in krepkejše zadihalo in pričakuje nove volitve z novimi nadami in velikim zaupanjem.

V NAŠI DRŽAVI.

Novi ban v naši banovini. Z ukazom kraljevega namestništva je bil imenovan za bana dravske banovine g. dr. D. Puc, župan ljubljanski. Novi ban je rojen v Ljubljani leta 1879. V Ljubljani je končal gimnazijo, pravne nauke v Gradcu in na Dunaju. Po končanih visokošolskih študijah je stopil v odvetniško pisarno dr. Treota v Gorici leta 1903. V Gorici je mnogo deloval v narodno-kulturnem oziru. Ob izbruhu svetovne vojne je bil obdolžen kot srbofil veleizdajec ter aretiran. Izpustili so ga, ko je napovedala Italija Avstriji vojno in je moral kot rezervni častnik na fronto. Leta 1920 je otvoril odvetniško pisarno v Ljubljani in že leta 1921 je bil kot odbornik izvoljen v ljubljanski občinski svet, v katerem je ostal do leta 1924, ko je bil občinski svet razpuščen in imenovan gerentski svet s Pucem kot predsednikom. Od leta 1927 načeljuje Ljubljani kot župan. — Novemu banu je bilo sporočeno imenovanje v soboto dne 3. februarja. V nedeljo dne 10. t. m. je

bil zaprisežen v Beogradu od ministrskega predsednika Jevtiča in dne 11. februarja je prevzel v Ljubljani banške posle. Ljubljansko občino bo vodil do imenovanja novega župana g. podžupan profesor Evgen Jarc.

Novi vodja (guverner) Narodne banke. Na predlog finančnega ministra je imenovalo kraljevo namestništvo za guvernerja Narodne banke dr. Milana Radosavljeviča, v pokojenega načelnika trgovinskega ministrstva in glavnega tajnika beograjske borze. Radosavljevič je rodom iz Beograda. Študiral je gospodarsko visoko šolo v Monakovem na Bavarskem, kjer je prejel tudi doktorat iz te vede leta 1911. Službo je vršil v trgovinskem ministrstvu od leta 1911 do leta 1926. Novi vodja Narodne banke je preizkušeni vsestranski strokovnjak na gospodarskem polju in osobito pa še kot tajnik borze na denarnem trgu.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Napetost med Italijo in Abesinijo. Že dalje časa trajajo spori in spopadi na obmejnem ozemlju med Abesinijo in italijansko kolonijo v Afriki. Dne 29. januarja je oboroženi abesinski oddelek napadel italijanske obmejne straže južno od Ualaula. Italijani so

imeli 5 mrtvih in 6 ranjenih, abesinske izgube so bile večje. Potem je bilo še več sličnih spopadov, ki jih italijanska vlada ni objavila. Abesinska vlada je vložila protest pri Zvezi narodov, toda rimska in abesinska vlada sta se dogovorili, da uredita spor sami med sabo. Italija je zadnji čas mobilizirala 2 diviziji, ki v vojnem sestavu štejejo 40.000 mož. Skupno je Italija zadnji čas poklicala pod orožje 75.000 mož. Časniki poročajo, da namerava Italija poslati Abesiniji ultimatum. Abesinci zbirajo na meji številne čete. Zavlada je med obema državama precejšnja napetost. Anglija in Francija posreduje, da se spor reši brez prelivanja krvi.

Mednarodna vojska bo zapustila še ta mesec Posaarje. Dne 13. januarja se je vršilo v Posaarju ljudsko glasovanje, pri katerem je zmagal Hitler za pripadnost ozemlja k Nemčiji z nad 90% večino napram Francozom. Plebiscit se je vršil pod nadzorstvom mednarodnih čet. Vrhovni poveljnik mednarodnih čet v Posaarju je predložil odboru treh v Ženevi v odobritev načrt o odhodu mednarodnega vojaštva iz Posaarja, po katerem odide nizozemski oddelek dne 16. februarja, švedski dne 18. februarja, italijanski prvi del dne 19. februarja, britanski prvi del dne 21. februarja. Po predloženem načrtu bi poslednji del britanskega oddelka odpotoval iz Posaarja dne 27. t. m.

Poljska je dobila ustavo, ki je edinstvenost na celim svetu. Po novi ustavi na Poljskem je prešla vsa oblast v roke predsednika države. Predsednik izvaja vso oblast s pomočjo raznih državnih ustanov, ki jih sam izbira in sestavlja. Te ustanove so odgovorne samo njemu osebno. Vsak trenutek jih lahko po svoji volji spremeni ali tudi ukine. Nova poljska ustava ne pozna ne ljudstva, ne naroda. Poljski državljani niso več podvrženi zakonu, ampak se morajo ravnati po »koristih države«. Predsednik države bo imenoval sam senat, ki bode volil njega. Predsednik države ima odločevati o miru ter vojni. Celotno sodstvo od najmanjšega do najvišjega sodišča, ter vse državne kontrole, vse je v rokah državnega predsednika. Predsednik lahko sodnike postavlja in odstavlja. Poljska ustava tudi ne jamči nobenih političnih svoboščin, ne svobode tiska, ne svobode združevanja, ne svobode vesti. Predsednik države sam ima pravico, da po svojem uradništvu odločuje, kdaj sme biti beseda svobodna, kdaj tisk in kdaj druge politične pravice. Uradniki bodo sami odločevali, kdaj ima svobodni državljani pravico do svoje osebne svobode, kdaj pa ne. Noben zakon jih